

μεν, ὅτι μεταξὺ τῶν Αἰγυπτίων, ἡ γυνὴ ἦτο πάντοτε παρούσα, καὶ κατεῖχεν ἴσῃν θέσιν μετὸν ἄνδρα. Πόσον βεβαία ἀπόδειξις πολιτισμοῦ εἶναι τοῦτο, μόνον ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει ταξιδεύσει, εἰς τὴν Ἀνατολὴν δύναται νὰ ἐννοήσῃ. Τὴν σήμερον, ὁ Ἄραψ, ὅταν κατὰ τύχην ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς του, ἀμέσως προσθέτει—«Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ!» ἐκ τῆς μιάσεως δηλαδὴ τοιοῦτου τινὸς ἀντικειμένου.

Οἱ Αἰγύπτιοι εἶχον πολλὰ παιγνίδια, τινὰ τῶν ὁποίων εἶναι τὴν σήμερον εὐχρηστα παρ' ἡμῖν. Ἐν ἐξ αὐτῶν τώρα γνωρίζεται εἰς τὴν Ἰταλίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Μοτρά. Τὸ ζατρίκι, ὡς φαίνεται, ἦτο κοινὸν παιγνίδιον, καὶ τὸ «τόπι», τὸ ὁποῖον τόσον ἀγαποῦν τὰ παιδιά, ἐτυνηθίζετο ὑπὸ τῶν κυριῶν. Ὅταν ἐχρειάζοντο ἐνεργητικωτέρας διασκεδάσεις, οἱ Αἰγύπτιοι εὗρισκον αὐτάς εἰς τὸ κυνήγιον καὶ εἰς τὸ ὀψάρευμα. Τὰ δάση τὰ ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἦσαν πλήρη κυνηγίου, ὡς λ. χ. δορκάδων καὶ ἀγρίων βοῶν. Λέοντες προσέτι ἦσαν πολλοὶ καὶ ἄγριοι, καὶ ἐκυνηγοῦντο μετὰ μεγάλης προθυμίας. Εἰς τῶν βασιλέων τῆς Αἰγύπτου ἐκχυχᾶτο ὅτι εἰς μίαν ἡμέραν ἐφόνευσεν 102!

Αἱ ἐνασχολήσεις τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν πολὺ καὶ κατὰ διάφορον. Τὰ μέλη τῆς ἀριστοκρατείας ἐξέλεγον τὸ στρατιωτικὸν ἢ τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, ὁ δὲ κοινὸς λαὸς τὰς τέχνας. Λέγεται ὅτι ὑπῆρχε νόμος ἀναγκάζων πάντα ἄνθρωπον ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατρὸς του· ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τοῦτο, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἀφοῦ ἅπαζ ἐξέλεγε τὸ ἐπάγγελμα του, δὲν τῷ ἦτο συγκεχωρημένον νὰ τὸ ἀλλάξῃ. Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ ἦτο ἐν μεγάλῃ ὑπολήψει μεταξὺ τῶν Αἰγυπτίων, ἐνῷ ὁ ποιμὴν ἐθεωρεῖτο ὡς βδέλυγμα, διότι νομαδική τις φυλὴ ἐπέδραμέ ποτε εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐνίκησε τοὺς Αἰγυπτίους καὶ ἐτυράνησε τὸν τόπον ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας. Θαυμάζομεν εὐρίσκοντες ὅτι πολλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα θεωροῦμεν ὡς νέας ἐφευρέσεις, ἦσαν γνωστὰ εἰς τοὺς Αἰγυπτίους.

Ἡ ὕαλουργία, ὅχι μόνον ἐγνωρίζετο ὑπ' αὐτῶν πρὸ 4000 ἐτῶν, ἀλλὰ καὶ εἶχε φθάσει εἰς βαθμὸν τελειότητος ἄγνωστον ἤδη εἰς ἡμᾶς. Σῶζεται μωσαϊκὸν τι ἐξ ὕλου, τοῦ ὁποῖου ἡ λεπτότης εἶναι τοιαύτη, ὥστε μέρη τινὰ διακρίνονται μόνον διὰ τοῦ μικροσκοπίου. Τὰ ὑφάσματα τῆς Αἰγύπτου προσέτι ἦσαν περίφημα, τὰ δὲ λινὰ πανία ἦσαν εἰς μεγάλην χρῆσιν καὶ μετὰ τὸν θάνατον τὰ πτώματα ἐτυλίσσοντο εἰς αὐτά.

Οἱ Αἰγύπτιοι ἦσαν περίφημοι ἐργάται εἰς μεταλλεῖα. Τὰ μεταλλεῖα τῆς Λυβίας παρείχον χρυσίον, καὶ ἐκαλλιεργοῦντο ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Χιλιάδες αἰχμαλώτων εἰργάζοντο εἰς αὐτά, καὶ, καθὼς οἱ Ἰσραηλῖται, ὑπέφεραν πολλὰς κακώσεις ὑπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν. Ἡ ζωὴ τῶν ἦτο ἀκατάπαυστος βάσανος δὲ ὁ θάνατος ἦτο ἐπιθυμητὸς, διότι ἔφερεν ἀνάπαυσιν.

Η ΑΘΗΝΑ.

Ἀθηνᾶ, ἡ πολιούχος καὶ προστάτρια τῶν Ἀθηνῶν, ἦτο ἡ θυγάτηρ τοῦ πατρὸς τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν, Διὸς γεννηθεῖσα ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν διέσχισεν ὁ πέλεκος τοῦ Ἡφαίστου. Ὡς θὰ ἴδωμεν, ὁ Ζεὺς κατέπιε τὴν Μῆτιν ἐγκυον οὖσαν· ὅτε δ' ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς γεννήσεως, ὁ Ζεὺς ἠσθάνετο τρομερὰς ὠδῖνας καὶ ἀπηλλάγη αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου. Ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς ἐξῆλθεν ἡ Ἀθηνᾶ, νέα καὶ ἔνοπλος.

Ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς γέννησις τῆς Ἀθηνᾶς διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ἐκ τῆς κεφαλῆς διὰ τῆς φρονήσεως ἐξέρχεται ἡ σκέψις, ἀλλὰ διὰ νὰ εἶναι αὕτη τελεία καὶ ἀκμαία πρέπει νὰ ἐγκυμονῇται ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ, νὰ καλλιεργῇται πολλὸν χρόνον, ν' ἀναπτύσσεται καὶ τότε μόνον νὰ ἐξέρχεται, ὅταν τελειοποιηθῇ. Ἡ Ἀθηνᾶ ἐξῆλθε παρθένος, νέα καὶ ἔνοπλος, διότι καὶ ἡ φρόνησις εἶνε πάντοτε ὠπλισμένη, καθαρὰ καὶ ἀνωτέρα τῶν παθῶν τοῦ σώματος.

Ἡ Ἀθηνᾶ ἐφάνη χρήσιμος εἰς τὸν πατέρα αὐτῆς κατὰ τὸν πόλεμον πρὸς τοὺς Γίγαντας, διότι αὕτη ἐφόνευσε τὸν φοβερώτατον τῶν Γιγάντων, τὸν Πάλλαντα, ἐξ οὗ ὠνομάσθη καὶ Παλλάς. Διὰ τοῦ δέρματος τοῦ γίγαντος τούτου ἐκάλυψε τὴν ἀσπίδά της, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας ἔθηκε βραδύτερον τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδοῦσης, τὴν ὁποίαν βλέποντες οἱ ἔχθροι ἀπελιθοῦντο.

Ἡ Ἀθηνᾶ ἐφιλονίκησε πρὸς τὸν Ποσειδῶνα περὶ τῆς ἐπωνυμίας τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ Θεοὶ, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνετέθη ἡ διαφορὰ τῶν δύο τούτων Θεῶν, ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τῆς Ἀθηνᾶς, ἡ ὁποία διὰ τοῦ σιδήρου τῆς λόγχης κτυπήσασα τὴν γῆν ἐξήγαγεν ἐλαίας πλήρη καρπῶν, σύμβολον τῶν εἰρηνικῶν ἔργων. Οὕτω δὲ ἡ πόλις τοῦ Κέκροπος ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς Ἀθηνᾶς Ἀθῆναι. Ἡ δὲ Ἀθηνᾶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Παλλάδος ἦτο ἡ προστάτρια τῶν ἡρώων. Οὕτως ἐπροστάτευσε τὸν Ἡρακλέα εἰς τοὺς ἀγῶνας

του· ἐβοήθησε τὸν Περσέα νὰ καταβάλλῃ τὴν Γοργόνα καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Ἀνδρομέδαν· ἐβοήθησε τὸν Διομήδην καὶ Ὀδυσσεά ἐν τῷ Τρώϊῳ πολέμῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Μέντορος καὶ ὠδήγησε τὸν Τηλέμαχον εἰς τὰς περιηγήσεις του. Ἡ Ἀθηνᾶ ἐδίδαξε τὸν Βελλεροφόντην νὰ δαμάσῃ τὸν πτερωτὸν ἵππον Πήγασον, καὶ νὰ καταβάλλῃ τὴν χίμαιραν καὶ ἐπροστάτευσε τοὺς Ἀργοναύτας εἰς τὴν ἐκστρατείαν αὐτῶν.

Η ΑΘΗΝΑ

Ἀλλ' ἡ Ἀθηνᾶ ἂν καὶ ἐπροστάτευσεν τοὺς ἥρωας καὶ τοὺς φρονίμους, ἐκόλαζεν ὅμως αὐστηρῶς τοὺς ἀλαζόνες καὶ αὐθάδεις, ὥς ἐτιμώρησε τὴν Ἀράχνην, τὴν Τιρεσίαν, τὸν Μαρσίαν καὶ ἄλλους.

Ἡ Ἀθηνᾶ ἐθεωρεῖτο ἡ προστάτις τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν· εἰς αὐτὴν ἀπεδίδετο ἡ εὐρέσις τοῦ νήσιν καὶ κεντᾶν· αὐτὴ ἐδίδαξεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν χρῆσιν τῶν ἀρμάτων καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας· αὐτὴ τέλος ἐδίδαξε τὸν Ἀπόλλωνα τὴν λύραν.

Διὰ τὰς ιδιότητας ταύτας ἡ Ἀθηνᾶ ἐλατρεῦετο πολλᾶχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἐξαιρέτως ὅμως ἐν Ἀθήναις. Οἱ Ἀθηναῖοι εὐγνωμονοῦντες ἐσύστησαν εἰς τιμὴν αὐτῆς τὰ Παναθήναια, τὰ μικρὰ καὶ τὰ Μεγάλια, κατὰ τὰ ὁποῖα ἐκτὸς ἄλλων ἐτελοῦντο καὶ ἀγῶνες μουσικῆς, τῶν ἀοιδῶν καὶ τῶν ῥητόρων. Ἐκτίσαν εἰς τιμὴν αὐτῆς τὸ Ἐρέχθειον, ὅπου εὕρισκετο τὸ ἀρχαιότατον καὶ ἐξ οὐρανοῦ πεσὼν ξύλινον ἄγαλμα (ξόανον) καὶ ἡ ἱερὰ ἐλαία, καὶ τὸν λαμπρότατον καὶ μεγαλοπρεπέστατον τῶν ναῶν, Παρθενῶνα.

Ἡ προκειμένη εἰκὼν παριστᾷ τὸ περιφημότατον τῶν ἀγαλμάτων, ἔργον τοῦ διασέμου Φειδίου. Τὸ ἄγαλμα ἦτο ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος καὶ εἶχεν ὕψος 36 πήγεων. Ἐν αὐτῷ παρίσταται ἡ θεὰ σοβρὰ καὶ μεγαλοπρεπής· διὰ δὲ τῆς ἑτέρας μιᾶς χειρὸς κρατεῖ λόγχην, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀσπίδος αὐτῆς. Τὸ στῆθος περιβάλλεται αἰγίδα καὶ λεπιδωτὸν θώρακα, φέροντα ἐν τῷ μέσῳ τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔφερε γρύπας (εἶδος πτηνοῦ) ἑκατέρωθεν καὶ ἐν τῷ μέσῳ σφίγγα.

Εἰς τὴν Ἀθηνᾶν ἱερὰ ἦσαν ἡ ἐλαία καὶ ἡ γλαυξ, σύμβολον τῶν νυκτερινῶν σκέψεων.

ΙΝΔΟΣ ΓΥΜΝΟΣΟΦΙΣΤΗΣ.

Οἱ μικροὶ ἀναγνῶσται τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Παίδων» ἔχουσιν ἐνώπιον αὐτῶν ἐν ἑκ τῶν πολλῶν παραδειγμάτων θαυμαστῆς αὐτοκακώσεως (ἂν δύναται τις νὰ μεταχειρισθῇ τὴν λέξιν ταύτην) ἥτις μέχρι τοῦ νῦν ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν πεπλανημένων ὁπαδῶν τοῦ Βούδα.

Πιστεύοντες, ὅτι τὸ ταλαίπωρον σῶμα εἶναι ἡ αἰτία καὶ ἡ πηγὴ πάσης κακίας καὶ ἁμαρτίας καθυποβάλλουσιν αὐτὸ εἰς παντοειδεῖς κακώσεις καὶ βασάνους, νομίζοντες, ὅτι διὰ τῶν μέσων τούτων εὐαρεστοῦν τὸ θεῖον καὶ καθίστανται ἄξιοι τῆς εὐνοίας καὶ εὐλογίας του. Τοῦτου ἕνεκα πολλοὶ νηστεύουν πολὺ, ἀπέχοντες ἐντελῶς ἀπὸ πάσης τροφῆς, ἐνίοτε ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἀποθνήσκουν τῆς πείνης! ἄλλοι ἀνάπτουν πυρὰν ὑποκάτω δένδρου τινός,